

Moja Polska Niepodległa

1918-2018

Mielec

Wykonał: Machaj Wojciech II AI
Zespół Szkół Technicznych w Mielcu

Spis treści:

- Początki Mielca
- Dwudziestolecie międzywojenne
- Czas II Wojny Światowej
- Czasy powojenne
- Dawne mieleckie produkty
- Współczesny Mielec
Pozostałości po wojnach
- Mielec to także zabytki
- Historyczne osoby powiązane z Mielcem
- Historia powojennego PZL WSK Mielec

Miasto Mielec powstało 17 marca 1457 roku, kiedy to król Kazimierz Jagiellończyk wydał zezwolenie na lokalizację miasta pod nazwą Nowy Targ, jednak z niewiadomych przyczyn Jan Mielecki, który to zezwolenie otrzymał, nie założył miasta. Dokonali tego jego dwaj synowie Jan i Bernardyn aktem z dnia 18 XII 1470 roku. W 1522 roku powstała najstarsza organizacja cechowa – cech kowalski, a następnie powstały cechy: krawiecki, szewski, garncarski, sukienniczy i tkacki. Kolejnymi właścicielami miasta byli Ossolińscy i Morsztyni.

Dwudziestolecie międzywojenne

W latach międzywojennych wybudowano w mieście wiele brukowanych ulic, zakładów rzemieślniczych, placówek handlowych i prywatną elektrownię. W 1934 roku region mielecki nawiedziła największa powódź, która zniszczyła ponad 11 tysięcy gospodarstw. W 1936 roku w ramach rozwoju Centralnego Okręgu Przemysłowego powstała w Mielcu państwowa fabryka płatowców (Państwowe Zakłady Lotnicze – Wytwórnia Płatowców nr 2), gdzie rozpoczęto budowę samolotu bombowego PZL P-37 „Łoś”.

Dwudziestolecie międzywojenne

Centralny Okrąg Przemysłowy

Dwudziestolecie międzywojenne

Centralny Okrąg Przemysłowy

WSK Mielec

WSK Mielec to przedwojenne Polskie Zakłady Lotnicze. Nawet osiedle mieszkaniowe budowano tam w kształcie skrzydeł husarskich. W Polsce Ludowej, gdzie tylko się dało załamywano tradycję, osiedle zmieniło swoje ukształtowanie, a zakład nazwę. Mieleckie przedsiębiorstwo zatrudniało niespełna 20 000 ludzi, a samoloty transportowe latały niemal do wszystkich miejscowości w kraju, gdzie była możliwość lądowania. Najczęściej używany samolot AN-2 zabierał na pokład 12 pasażerów i 2 członków załogi. WSK Mielec wyprodukował około 12 000 tych samolotów.

Czas II Wojny Światowej

Po wybuchu II wojny światowej miasto (08.09) i zakład lotniczy zostało zajęte przez wojska niemieckie.

Niemcy przejęli zakład 13 września. Po naprawie zniszczeń w PZL WP2, przemianowanym na Flugzeugwerk, zakład włączono do produkcji i remontów samolotów Luftwaffe, produkując usterzenie do niemieckich samolotów bombowych, m.in. He-111 i He-117

II Wojna Światowa

- 13 września 1939 roku, Niemcy spalili synagogę wraz z kilkudziesięcioma osobami narodowości żydowskiej. Nikt nie przeżył.

II Wojna światowa

W marcu 1943 roku oddział partyzancki „Jędrusie” przy współpracy członków Armii Krajowej i Gwardii Ludowej rozbił mieleckie więzienie Gestapo i uwolnił 126 więźniów. Również w marcu tego roku partyzanci Gwardii Ludowej dokonali udanego zamachu na szefa miejscowego Gestapo i komendanta policji

Koniec Wojny

- Mielec spod okupacji niemieckiej wyzwolony został 6 sierpnia 1944 r. przez wojska 1 Frontu Ukraińskiego Armii Czerwonej z pomocą oddziałów Armii Krajowej dowodzonych przez K. Łubieńskiego. Wojska niemieckie, które wycofały się z Mielca, atakowane były przez lokalne oddziały Armii Krajowej. Wehrmacht uznał za konieczne wycofanie się z miasta z powodu sytuacji na froncie w okolicy trwały walki z armią radziecką, która nad Wisłą utworzyła swój przyczółek i spychała wojska niemieckie na południe.

Czasy powojenne

- Po wyzwoleniu miasta w 1944 roku powołano na terenie przedwojennych zakładów lotniczych nową fabrykę. Początkowo naprawiano tam zepsute na froncie samoloty radzieckie, a już po całkowitym wyzwoleniu kraju i kapitulacji III Rzeszy przestawiono się na przemysł cywilny. Ze względu na powojenne zapotrzebowania Polski produkowano tam m.in. wagi, garnki oraz nadwozia do autobusów i wozów strażackich. Jeszcze przed II wojną światową zakupiono dla PZL Mielec prasy do metalu. Były one tak duże, że nie wywieźli ich ani uciekający Niemcy, ani Rosjanie w 1945 roku.

Dawne mieleckie produkty

Seryjny mikrosamochód Mikrus

Ciężkie silniki wysokoprężne

Dawne mieleckie produkty

Silniki na licencji angielskiego Leylanda do samochodów osobowych, ciężarowych, autobusów itd.

WSK 125

Dawne mieleckie produkty

LWD CSS Junak-2

Luksusowe samochody sportowe Jaguar 6 Litre Roadster

Współczesny Mielec

Pozostałości po wojnach

Schrony przedwojenne w blokach przy ulicy Asnyka Bunkier używany przez niemieckie wojska jako zaplecze do naprawy i konserwacji broni.

Pozostałości starych zakładów lotniczych

Strzelnica dla samolotów przy lotnisku mieleckim

Nieistniejąca już platforma do ustawiania żyroskopu w samolotach

Mielec to także zabytki

Willa przy ul. Jadernych 1 w Mielcu

Dom przy ul. Jadernych 5 w Mielcu

**Bazylika św. Mateusza
Apostoła i Ewangelisty w
Mielcu**

Historyczne osoby powiązane z Mielcem

Tadeusz Bigo

W okresie okupacji brał udział w tajnym nauczaniu uniwersyteckim na Wydziale Prawa UJK kierowanym przez prof. Kazimierza Przybyłowskiego, a następnie w Warszawie. Od 1946 profesor uniwersytetu we Wrocławiu.

Stanisław Działdowski

Polski lotnik wojskowy i konstruktor lotniczy, Starszy sierżant, pilot Wojska Polskiego i brytyjskich Królewskich Sił Powietrznych.

Historyczne osoby powiązane z Mielcem

Władysław Szafer

Polski botanik, profesor UJ (w latach 1936–1938 rektor), dyrektor krakowskiego Ogrodu Botanicznego, wieloletni dyrektor Instytutu Botaniki UJ.

Gdy w czasie okupacji niemieckiej zamieniono Instytut w placówkę niemiecką „Botanische Anstalten”, zwolniony ze stanowiska Władysław Szafer pełnił funkcję rektora tajnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, po wojnie znów objął stanowisko dyrektora Instytutu, a jednocześnie od 1953 był twórcą i do 1960 dyrektorem Zakładu (dziś Instytutu) Botaniki PAN.

Historia powojennego PZL WSK Mielec

S-1

Pierwszy Polski samolot po drugiej wojnie światowej.

Na wiosnę 1945r. (według innych źródeł, już w grudniu 1944r.) inżynier porucznik Eugeniusz Stankiewicz, wykładowca Zjednoczonej Wojskowej Szkoły Lotniczej w Zamościu zwrócił się do szefa szkoły ppłk pilota Mikołaja Gołoborodźkiego (byłego dowódcy 6 Armijnej Szkoły Lotniczej Armii Czerwonej), z prośbą o możliwość opracowania samolotu szkolno-łącznikowego. Inicjatywa Eugeniusza Stankiewicza została przyjęta.

Historia powojennego PZL WSK Mielec

Jak-17

W Polsce w 1948r. opracowano siedmioletni plan rozwoju lotnictwa wojskowego na okres 1949r.-1955r. W planach tych była mowa o pozyskaniu nowych samolotów myśliwskich napędzanych przyszłościowym napędem w postaci silników turbodrzutowych. Ponieważ nieubłaganie wpadaliśmy w strefę wpływów sowieckich, jedynym dostawcą nowego sprzętu mógł być tylko Związek Sowiecki.

PZL - MIELEC SA

Historia powojennego PZL WSK Mielec

LWD CSS Junak-2

Zespół konstruktorów z LWD opracował udany szkolno-treningowy samolot Junak. Po próbach, w 1949r. opracowano i oblatano ulepszony wariant Junak 2, o lepszym wyposażeniu dla potrzeb wojska i dobrych właściwościach pilotażowych, który następnie skierowano do produkcji w 1951r..

PZL - MIELEC SA

Historia powojennego PZL WSK Mielec

W związku z wojną w Korei, sowieci postanowili dozbroić „sojusznicze” armie. Ich przemysł nie był jednak w stanie w odpowiednio krótkim czasie zbudować odpowiednio dużej liczby myśliwców. Musieli podjąć ryzyko i przekazać licencje najnowszych i najlepszych swoich myśliwców.

Historia powojennego PZL WSK Mielec

Prace nad nowoczesnym samolotem szkolno-bojowym w Polsce prowadzono od 70-tych lat. Zespołem kierowali inżynierowie; Alfred Baron, Kazimierz Gocyła, Kazimierz Kita. W dniu 5.03.1985r. pilot Ludwik Natkaniec oblatywał pierwszy prototyp tego samolotu; PZL I-22 Iryda nr 1ANP 01-02.

PZL I-22 Iryda

PZL - MIELEC SA

Historia powojennego PZL WSK Mielec

Pojazd Melex

Melex to niewielki elektryczny pojazd produkowany w Mielcu od 1971r. i nadal. W 60-tych latach XX wieku elektryczne wózki golfowe w USA były już dość powszechne. Jeden z jankeskich dystrybutorów tychże wózków postanowił poszukać na świecie innych producentów, aby mieć większą ofertę i bardziej konkurencyjne ceny. Projekt wzbudził zainteresowanie w Polsce, a dodatkowo stanowił w tamtym okresie spore wyzwanie. Tematem zajął się Zakład Doświadczalny w Mielcu. Bazując na dwóch wózkach z USA, konstruktorzy przygotowali prototyp nowego. W efekcie powstał nowy wózek golfowy o nazwie Melex.

Historia powojennego PZL WSK Mielec

W 1992r. firma PZL Mielec podpisała umowę na produkcję drzwi pasażerskich do samolotów typu Boeing 757. Ze strony jankeskiej umowę zawarła firma Boeing Commercial Airplane Group, która jednocześnie była jedynym odbiorcą produkcji. Zawirowania przekształceń własnościowych w WSK PZL Mielec w pierwszej połowie 90-tych lat XX wieku, wymusiły dla zawartego kontraktu powołanie do istnienia podmiotu gospodarczego zajmujące się wyłącznie tym projektem. Tak utworzono Wytwórnę Zespołów Kooperacyjnych PZL-Mielec Sp.z.o.o. Firma zatrudniała około 30 osób.

Drzwi do samolotu Boeing 757 budowane w PZL Mielec.

Podsumowanie

Wyżej wymienione wynalazki to tylko część tego co w Mielcu w tym czasie powstało.

Korzystałem ze źródeł:

- Fanpage „Stare Miasto Mielec”
- Fanpage „Mieleckie Zabytki”
- Wikipedia
- www.polot.net
- Google Grafika
- Wspomnienia pilota Andrzeja Pamuły – „Zazdrościłem ptakom” cz.II

